

«Maurizia dantzatokiraino eramán nahi dugu»

Tiburgetik (Herbehereak) eta Calafetik (Katalunia) etorri berritan harrapatu genuen Ines Osinaga, Goseko abeslari eta trikitilaria. Hamar urte bete ditu taldeak eta bost disko ditu kalean, bi urtetik behin autoekoitziak, “zuk zeuk egin” filosofiari jarraituz.

| MYRIAM GARZIA |

Jaialdi erraldoietan jardun duzue Katalunian eta Herbehereetan. Zer-nolako esperientzia izan da horrenbeste jenderen aurrean jotzea? Zer giro?

Geurea bezalako talde batek har dezakeen saririk onena da. Muga zeharkatzea da, eta apurtu beharreko mugarik ere badela frogatzen duena. Hasieratik eduki dugu kanpora ateratzeko grina eta gogoia. Euskaraz sortu eta kantatu arren, badugu zer kontatu bazter hauetatik harago.

Katalunian sarritan jo izan dugu, baina Herbehereetan lehenbizikoz izan gara, eta beti da erronka. Bueltan gauza bera pentsatzen dugu beti: euskaraz sortzen duguna kanpoan zabal daitekeela. Euskaraz eta Euskal Herrian sortzen dena, atzerrian ulertu daitekeela eta ulertu nahi dutela sentitu dugu. Mugak jartzen dituen ez da hizkuntza. Konplexuak alde batera uzteko garaia da.

Askotan esan duzu Maurizia gustuko duzula, Prodigy bezala, eta horrek naturalki eramán zaituela Gosen egiten duzuna egitera. Horiek sustraiak baldin badira, non daude ortzimugak? Norantz zoazte?

Norabidea argi daukagu. Ez, ordea, non amaituko dugun. Ia hamar urteotan gauza mordoa gertatu zaizkigu, gehienak espero ez genituenak, bila joan gabe etorri direnak.

Gure nahia, gure obsesioa batzuetan, proposamen aparta egitea izan da aldiro, garena izateari utzi gabe. Hori argi izanik, edozer gerta liteke bidean. Non bukatuko dugun jakinez gero, ez litzateke hain dibertigarria izango.

Musikazalea zara? Zein musika entzuten duzu aspaldi honetan?

“Fandango eta arin-arina zer den ez dakienak ez gaitu hain arraro begiratzen”

Ezin dut ulertu musikazale ez den musikaria. Musikari garen guztiok dakigu zer den oilo ipurdia jartzen dizun hura entzutea. Ezin da beste modu batera izan.

Denetik entzuten dut, boladak izaten dira, baina momentu bakoitzean, eskuartean dudán hori behin eta berriz asetu arte entzuten duten horietakoa naiz. Azken aldian, elektro swing-ari heldu diot bete-betean.

Zenbat eskusoinu dituzu? Beste musika tresnarik jotzen duzu?

Kontserbatorioko garaian soinu handia jotzen nuen. Txikia ezagutu eta errazagoa, arinagoa, praktikagoa baita alaiagoa ere badela deskubritu nuen arte. Panderoa ere oso gustura jotzen dut.

Bi soinu ditut, behar ditudan bi horiek, ez naiz fetitxista. Hori bai, besteren bat behar dudanean, badaukat nori eskatu.

Trikitixa azken muturrera eramanez, zerbait erradikala egiten duzula uste duzu?

Erradikala? Defini dezagun zer den erradikala izatea Euskal Herrian...

Gosen hasieratik eduki dugu argi zer egin nahi izan dugun: trikitia eta elektronika erabili kantuak egiteko, eta kantuok erabili gauzak kontatzeko. Tradizioa ordenagailu bati entxufatu, eta betiko hauspoarekin jolastu, musika egiteko modu berri bat aurkitu arte. Mendeak dituen tresna batek, traizioan erori gabe, XXI. mendeko musika ere sortu, interpretatu eta zabaldu dezakeela erakutsi nahi izan dugu. Maurizia dantzatokiraino eramán. Gaur egun ordenagailua dugu eguneroko tresna alor gehienetan, eta naturala da musikan ere hala izatea. Elektronika beste

instrumentu bat da, beste baliabide bat esateko daukaguna esateko. Eta asko dago esateko, bai horixe! Egunkariak irakurtzea besterik ez dago horretaz jabetzeko.

**Trikitiaren biziraupena bermatzen du musika tresna honen etengabeko eguneratzeak? Berri-
tzeko tradizioetik alden du behar?**

Trikitiak biziraungo du, hala egin behar badu. Ez du salbatzailerik behar. Izatekotan, trikitia izango da gure biziraupena bermatuko duena.

Musikak gizar-tearen isla behar du izan, gaurko musikariek egiten ez badugu, biharkoek ez baitute atzoko musikariek izango.

Zerbait asmatu duzue?

Asmatu? Dena dago asmatua! Egia da lehen-bizikoak izan garela trikitia eta elektronika nahasten euskaraz kantatuz, baina gure zilborretik harago begiratu gero, ez da hain aldre-besa egiten duguna. Mundu zabalean makina bat talde dago bateria-baxu-gitarra ez den beste formazio batekin. Folklorekeria alde batera utziz gero, akordeoi diatoniko txiki bat jotzen dugu, dantzarako erritmoen gainean. Fandango eta arin-arina zer den ez dakienak ez gaitu hain arraro begiratzen.

Euskal talde askotan ere badarabilte soina, bakoitzak bere erara egiten du. Protagonista izaten da kasu askotan. Nola definituko zenuke trikitia? Erregistro asko ditu?

Orain modan daude trikiti erregistrodunak, bai, baina nirek ez daukate... kar kar.

Trikitia zer den? Geure egin dugun akordeoi diatoniko txiki bat. Hortik aurrerako pisu emozional guztia geroen errua da, ez instrumentuarena. Normala da trikitia euskal talde askoren parte izatea, eta baita bakoitzak bere erara erabiltzea ere. Eskerrak horrela

“Elkarrizketetan abeslariaren generoari buruzko galderarik erantzun behar izango ez dugunean hasiko gara pentsatzen zerbait aldatu dela. Ordurarte, egiteko asko dago”.

den! Garrantzi handiagoa dauka gezia jaurtitzeko duenak geziak berak baino.

Frontwoman izateak beste irudi estetiko bat ematen dio Goseri?

Goseren nortasunaren parte da, noski. Goseko abeslaria emakumea ez balitz, Gose ez litzateke Gose izango. Ezta taldean batera bat balego ere. Edo trikitia beharrean biolina joko bagenu. Ez da estetika kontua, nortasun kontua baizik. Gosen kantatzen ditugunak emakume baten ahotik esateak mezuari beste zentzu bat erantzen diola konturatzen gara, gustatzen zaigu eta hortaz baliatzen gara. Aurrean emakume bat izatea, eszenatokia aktiboa den eta ezarritako arauekin bat ez datorren rola betetzen duena ere bada Goseren nortasunaren parte. Hori ere aldarrikatzen dugu.

Emakume gehiago agertzen ari dira euskal eszenan ala daudenak agerikoagoak dira egun?

Zenbat aldiz galdetu ote didate hori! Ez al da ba emakumezko bat lehen lerroan ikustera batera ohituak ez gaudenaren seinale? Elkarrizketetan abeslariaren generoari buruzko galderarik erantzun behar izango ez dugunean hasiko gara pentsatzen zerbait aldatu dela. Ordurarte, egiteko asko dago.

Musikazale, musikagile edo musikari, denek dute erro bera. Zer ematen dizu zuri musikak?

Ez dira gauza bera, inondik inora. Eskerrak badauden musikari ez diren musikazaleak... Badira urte batzuk musikaren alde apustua egin nuela bizitzan. Bizitzeko modu bat da. Ez naiz musikari izatek bizi, baina musikari izateko bizi naiz. ■

